

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล
TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF
EDUCATIONAL ADMINISTRATION IN SUB - DISTRICT ADMINISTRATION
ORGANIZATION

สมมารถ สุโรคา¹

ศิริชัย ชินะตังกูร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี 2) ประสิทธิผลการบริหารการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 92 แห่งๆ ละ 4 คน เป็นหน่วยวิเคราะห์ ผู้ให้ข้อมูล คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการศึกษา และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 368 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการบริหารการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวม

Abstract

The purposes of this research were to find 1) the transformational leadership of Sub -district Administrative Organization administrators in Suphanburi province 2) the effectiveness of educational administration in Sub - district Administrative Organization in Suphanburi province 3) the transformational leadership affecting the effectiveness of educational administration in Sub - district Administrative Organization in Suphanburi. The sample comprised of 92 units, 4 people per each in Sub - district Administrative Organization in Suphanburi province. The respondents consisted of Chief Executive of Sub - district Administrative Organization in Suphanburi province, Chief Administrator of the Sub - district Administrative Organization, the administrative assistant of Sub - district Administrative Organization, educator and head of child development center, totally 368 respondents. The questionnaire was an instrument for collecting the data. The statistical used were frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and stepwise multiple regression analysis.

The major findings of the research were as follow:

1. The transformational leadership of Sub - district Administrative Organization administrators as a whole and as an individual aspect, were at a high level.

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร., ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. The effectiveness of educational administration in Sub - district Administration Organization as a whole and as an individual aspect, were at a high level.

3. The transformational leadership affecting the effectiveness of educational administration in Sub - district Administrative Organization in overall.

บทนำ

เมื่อเริ่มการปฏิรูปการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล การเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การรองรับการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นบทบาทที่สำคัญที่ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้กระบวนการที่เหมาะสมเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ให้นำบุคคลมีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายทั้งยังให้ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากได้สิทธิการศึกษา เท่าเทียมกับบุคคลอื่นในมาตรา 49 ส่วนในมาตรา 80 1) 3) รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย ด้วยเหตุดังกล่าวจึงนำไปสู่การจัดการศึกษาปฐมวัยในรูปแบบต่างๆ ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ร่วมรับเป็นภารกิจหลักของหน่วยงาน โดยคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 118 ตอนพิเศษ 4 ง วันที่ 17 มกราคม 2544 ได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกระทรวงมหาดไทย ให้ถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมพัฒนาชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ให้ถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับก่อนวัยเรียนหรือปฐมวัย และกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ให้ถ่ายโอนโครงการศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษา ให้กับเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล

การศึกษาระดับปฐมวัยในส่วนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบนั้น จะสามารถพัฒนาได้คุณภาพและมาตรฐานหรือไม่ บุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง คือผู้บริหารซึ่งเป็นทั้งผู้ชี้นำทิศทางการพัฒนาและเป็นผู้ที่มี

บทบาทในการบริหารจัดการบุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่ต่างๆ และเป็นผู้ที่จะเป็นแกนนำในการระดมความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ ได้ดีที่สุด สถานศึกษาระดับปฐมวัย ที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ เข้าใจ เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเร่งพัฒนาการศึกษาปฐมวัยให้ได้มาตรฐานนั้นจะมีโอกาสประสบความสำเร็จ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลการศึกษาระดับปฐมวัยยังจัดเป็นเรื่องใหม่ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการตอบสนองนโยบายของรัฐ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประชาชน วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยนี้ กำหนดให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการ และเตรียมความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และลักษณะนิสัย ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถเข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างภาคภูมิใจและสมวัยในโลกยุคโลกาภิวัตน์

สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ริเริ่มจัดทำมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 12 มาตรฐาน 43 ตัวบ่งชี้ และจัดทำเครื่องมือการประเมินมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้นำมาใช้ในการประเมินมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศไทยในปีการศึกษา 2550 โดยทำการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 224 แห่ง จาก 99 องค์การบริหารส่วนตำบลจากผลการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่ามีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ผ่านการประเมินเพียง 52 แห่ง และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ไม่ผ่านการประเมินถึง 172 แห่ง ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ผ่านการประเมินยังไม่ถึงครึ่งหนึ่ง

ของจำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการประเมิน และเมื่อศึกษาถึงมาตรฐานที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้จึงพบว่า

มาตรฐานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ผ่านมากที่สุด 98 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 43.75 คือ มาตรฐานที่ 3 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และชุมชน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำน้อย ไม่นำความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการมาใช้ตามศักยภาพให้เกิดความสำเร็จ และผู้บริหารบางส่วนไม่ยอมรับความคิดใหม่ๆ ยึดติดแต่การบริหารแบบเดิมๆ ปฏิเสธจะอธิบายถึงการปฏิบัติงานของตนเอง และการหลีกเลี่ยงการคบหาสมาคมกับผู้ร่วมงาน แสดงถึงการไม่พยายามเปลี่ยนแปลงการทำงานของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้น โดยสนับสนุนข้อบกพร่องนี้ในมาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 มีวิสัยทัศน์ และภาวะความเป็นผู้นำ ไม่มีภาพลักษณ์ที่เป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงาน ทั้งยังขาดการเอาใจใส่ผู้ร่วมงาน ไม่กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดการเปลี่ยนแปลงในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ผ่านถึง 76 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.93

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 7 ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตของผู้เรียน มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 88 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 39.29 โดยพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร รวมทั้งการละเอียดและไม่เห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ แต่จะให้ความสนใจไปที่งานอาคารสถานที่ งานธุรการและการเงิน ทำให้มีการปฏิบัติงานวิชาการน้อยกว่าที่ควร ผู้บริหารขาดความรู้และทักษะด้านวิชาการ ส่งผลกระทบทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำลง ไม่สนใจทั้งครูผู้สอนและบุคลากร

จากสภาพปัญหาการไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินด้วยเหตุดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ยังจัดเป็นสิ่งใหม่สำหรับการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีผู้บริหารที่มีความรู้และ

ประสบการณ์ในด้านการบริหารการศึกษา การจัดการศึกษาท้องถิ่นจึงยังประสบปัญหาในการบริหารจากหลากหลายในการบริหารของผู้บริหารในแต่ละท้องถิ่นซึ่งยังยึดติดกับรูปแบบการบริหารจัดการแบบการเมืองท้องถิ่นสภาพปัญหาดังกล่าวเป็นผลมาจากการบริหารงานด้านการศึกษาของผู้บริหารท้องถิ่นไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้กระบวนการบริหารการศึกษา ภายใต้การนำของผู้บริหารท้องถิ่นที่ใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผลักดันให้บุคลากรด้านการศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา น่าจะส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและมุ่งที่จะศึกษาถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อทราบประสิทธิผลการบริหารการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย โดยศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของเบสและอวอลิโอ (Bass and Avolio) ประกอบด้วย 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี (Charismatic or Idealized influence) 2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational motivation) 3) การกระตุ้นการใช้ปัญญา (Intellectual stimulation) 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized consideration) และประสิทธิผลการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตาม

แนวคิดของฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel) ประกอบด้วย

- 1) ความสามารถในการปรับตัว (adaptability) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (achievement) 3) ความพึงพอใจในงาน (job satisfaction) 4) ความมุ่งมั่นในชีวิต (central life interest)

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีระบบและบรรลุจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขั้นตอนของการวิจัยเป็นสามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการ เป็นการศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและประสิทธิผลของการบริหารการศึกษา โดยวิธีการศึกษาจากเอกสาร วารสาร ตำรา บทความ ทฤษฎี รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาจัดทำโครงร่างงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือทดสอบและปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือ รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าและอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ตอบข้อคำถามของการวิจัยได้ ใกล้เคียงที่สุด แล้วเสนอโครงร่างต่อภาควิชาเพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นในขั้นตอนที่ 1 ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กำหนด นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์และแปลผล การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำรายงานการวิจัยนำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมเสนอแนะเพื่อนำมาจัดทำเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมและบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรอนุมัติต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 118 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 92 แห่ง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยจำแนกตามอำเภอ และใช้การสุ่มอย่างง่ายเลือกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล แห่งละ 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล แห่งละ 1 คน นักวิชาการศึกษา แห่งละ 1 คน และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แห่งละ 1 คน รวมจำนวนแห่งละ 4 คน รวมทั้งสิ้น 368 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ ระยะเวลาที่ปฏิบัติราชการ และหน้าที่ความรับผิดชอบที่ปฏิบัติในปัจจุบัน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามแนวคิดของ เบสและอวอลิโอ (Bass & Avolio)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามแนวคิดประสิทธิผลของสถานศึกษาของฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอให้สำนักงานท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบล

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามเป็นการ
ล่วงหน้า

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย
ตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ
(percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
และระดับประสิทธิผลของการบริหารการศึกษารองการ
บริหารส่วนตำบล ใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (standard deviation) โดยกำหนดเกณฑ์
เปรียบเทียบตามแนวคิดของเบสต์ (Best)

3. การวิเคราะห์หาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่
ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษารองการ
บริหารส่วนตำบล ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน
(stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการสรุปผลการศึกษาวิจัยผู้วิจัยแบ่งเป็น 4
ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศ หญิง จำนวน
186 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 รองมาเป็นผู้ตอบเพศ ชาย
จำนวน 49.50 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 เป็นผู้ที่มียาอยู่
ระหว่าง 30 – 40 ปี มากที่สุด จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ
42.70 รองลงมาคืออายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 133 คน
คิดเป็นร้อยละ 36.10 และน้อยที่สุดมีอายุ ไม่เกิน 30 ปี
จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20 มีระดับการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี มากที่สุดจำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00
รองลงมาคือระดับการศึกษาระดับ ปริญญาโท จำนวน 81
คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 และมีระดับการศึกษา ต่ำกว่า
ปริญญาตรี น้อยที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 มี
ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการศึกษา หัวหน้า

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวนเท่ากัน ตำแหน่งละ 92 คน คิด
เป็นร้อยละ 25.00 สำหรับระยะเวลาปฏิบัติงาน ตั้งแต่
6 – 10 ปี มากที่สุด จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 33.40
รองลงมาคือ ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ
33.20 และ 20 ปีขึ้นไป น้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็น
ร้อยละ 1.90

**ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบล** พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.48) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ
ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ใน
ระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหา
น้อย ได้ดังนี้ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} =$
3.96, S.D. = 0.51) ลำดับต่อมา การมีอิทธิพลอย่างมี
อุดมการณ์หรือการสร้างบารมี ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.51)
การสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.53) และการ
กระตุ้นการใช้ปัญญา ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.52)

**ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารการศึกษารองการ
บริหารส่วนตำบล** พบว่า ประสิทธิภาพการบริหาร
การศึกษารองการบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.45) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพการบริหาร
การศึกษารองการบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4
ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.49) ความ
พึงพอใจในงาน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.46) ความมุ่งมั่นใน
ชีวิต ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.50) ความสามารถในการ
ปรับตัว ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.49)

**ตอนที่ 4 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพการบริหารการศึกษารองการบริหารส่วนตำบล**
พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นการใช้
ปัญญา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการ
ทำนายประสิทธิภาพการบริหารการศึกษารองการบริหาร
ส่วนตำบลในภาพรวม เท่ากับ .673 ค่าประสิทธิภาพใน

การทำนาย เท่ากับ .452 ซึ่งหมายความว่า ด้านการสร้าง
แรงบันดาลใจ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการ
กระตุ้นการใช้ปัญญา สามารถทำนายประสิทธิผลการ
บริหารการศึกษาของคณาจารย์บริหารส่วนตำบลในภาพรวม ได้
ร้อยละ 45.20 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว
เท่ากับ .448 หรือ ร้อยละ 44.80 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
ในการทำนาย เท่ากับ .331

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
การศึกษาของคณาจารย์บริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญในการ
พัฒนาการเปลี่ยนแปลงด้านความเป็นผู้นำของตนเองให้สูง
ยิ่งขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนิน
กิจกรรมต่างๆ ให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่า ทำให้ผู้บริหาร
จึงต้องพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะตัวของความเป็นผู้นำ อีกทั้ง
องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่สังคมให้
ความสำคัญและเฝ้าติดตามความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา
โดยเฉพาะการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์การบริหาร
ส่วนตำบลพบว่ามีวิธีการพัฒนาหน่วยงานของตนเองไปใน
ทิศทางใด ซึ่งอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารองค์การ
บริหารส่วนตำบล จำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของตนเอง
และผู้ร่วมงานในรูปแบบของการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้อง
กับความต้องการของสังคม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ
ธวัชชัย หอมยามเย็น ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการศึกษา พบว่ามีระดับ
มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามี
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามระดับความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอยู่ในระดับ มาก เรียงจาก
มากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
ด้านการใช้อิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ตามลำดับ โดยทุกด้าน
อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของสมเกียรติ ทรัพย์สวนแดง

ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่อภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น :
กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับความคิดเห็นของ
เจ้าหน้าที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่อภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใน
ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็น
ปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เพราะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงหาทางตอบสนองความต้องการของผู้ตามตาม
ความแตกต่างของแต่ละบุคคล เป็นลักษณะที่สำคัญของ
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะมีผล
ต่อความพึงพอใจที่ผู้ใต้บังคับบัญชาจะมีต่อผู้นำและ
สมรรถนะในการผลิตของผู้ใต้บังคับบัญชา และให้ความ
สนใจกับการหาทางในการตอบสนองความต้องการ
ทางด้านความก้าวหน้าของผู้ใต้บังคับบัญชา สอดคล้องกับ
งานวิจัยของธวัชชัย หอมยามเย็น ได้ศึกษาภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการศึกษา
พบว่า ผู้บริหารรับฟังเรื่องราวและความคิดเห็นของ
ผู้ร่วมงานด้วยความสนใจและตั้งใจจริง อยู่ในระดับมาก
และงานวิจัยของศักดิ์ดา สมสุข ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบภาวะ
ผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตามความต้องการ
ของผู้ดำรงตำแหน่ง และผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งในองค์การ
บริหารส่วนตำบล ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยพบว่ากลุ่มพนักงาน
ส่วนตำบลต้องการภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสูงสุด

ส่วนด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการ
สร้างบารมี มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ตามแนวคิดของเบส (Bass)
เห็นว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นมากกว่าคำเพียงคำ
เดียว ที่เรียกว่า บารมี (Charisma) ยังมีส่วนประกอบที่สำคัญ
อีกสามส่วน คือ การกระตุ้นทางปัญญา การคำนึงถึงความเป็น
ปัจเจกบุคคล และการสร้างแรงบันดาลใจ ทั้งสาม
องค์ประกอบรวมกับการสร้างบารมี ผลที่ผสมผสานนี้ทำให้
ผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกับผู้นำแบบบารมี และภาวะ
ผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความแตกต่างจากภาวะผู้นำแบบ
แลกเปลี่ยน แต่ไม่ใช่กระบวนการที่เกิดขึ้นแยกจากกัน เบส

(Bass) ยอมรับว่าในผู้นำคนเดียวกันอาจใช้ภาวะผู้นำทั้งสองแบบ แต่ในสถานการณ์หรือเวลาที่แตกต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิวรรณา แก้วเล็ก ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนใช้ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนมากกว่าภาวะผู้นำแบบเปลี่ยน และงานวิจัยของเบส (Bass) ได้ศึกษาพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีประสิทธิภาพมากกว่าและทำให้เกิดความพยายาม และความพึงพอใจมากขึ้นกว่าภาวะผู้นำแบบให้รางวัลตามสถานการณ์

และสุดท้ายด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่อยู่ในระดับมาก อาจเกิดจากบุคลากรด้านการศึกษามีระดับวุฒิภาวะที่ต้องทำให้เกิดการกระตุ้นทางด้านความคิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระตุ้นให้เกิดการหนักถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงานด้วยนำแนวคิดการปฏิรูปการศึกษามาปรับใช้ ส่งผลให้การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปรับตัวตามไปด้วย รวมทั้งผู้บริหารขององค์กรการบริหารส่วนตำบลไม่มีความรู้ความสามารถโดยตรงทางการศึกษาจึงส่งผลให้การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาขององค์กรการบริหารส่วนตำบลไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชชัย หอมยามเย็น ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้านรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยที่สุดคือการกระตุ้นทางปัญญา

2. ประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก มีความเป็นไปได้ว่านโยบายการบริหารงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ทำให้ผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางของการศึกษาภายในองค์กรการบริหารส่วนตำบลโดยกำหนดประสิทธิผลออกมาได้อย่างชัดเจน ตอบสนองความต้องการของสถานศึกษาเพื่อเกิดประสิทธิผลมากที่สุด ดังที่ ชายนัน

(Schein) ให้แนวคิดว่าประสิทธิผลขององค์กร หมายถึงสมรรถนะขององค์กรที่จะอยู่รอด ปรับตัว รักษาสภาพและเติบโต สอดคล้องกับผลการวิจัยของศรีเพ็ชร จันทร์ส่องศรี ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สืบเนื่องจากการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดว่า ในการบริหารงานสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายนั้น ผู้บริหารต้องเน้นที่กระบวนการที่มีความสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีนโยบายมุ่งเน้นเรื่องเป้าหมายของการปฏิบัติงานเพื่อให้นักเรียนและสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานของการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพัศตร์สร สิริบุญยกุล ได้ศึกษาคุณภาพภาวะผู้นำที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและความสามารถในการพัฒนาศักยภาพ

ส่วนด้านความพึงพอใจในงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ซึ่งความพึงพอใจในงานขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เช่น ความสำเร็จ การยอมรับนับถือ ความก้าวหน้า สภาพแวดล้อม ความมั่นคง และปัจจัยด้านอื่นๆ ได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน พบว่า ในบุคลากรทางการศึกษาเต็มใจเข้ารับการพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน องค์กรการบริหารส่วนตำบลมีการวางแผนการพัฒนามูลฐานทางการศึกษาให้ตรงกับสายงานด้วยการเข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาต่อ ทั้งยังได้รับการ

เลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนตำแหน่งงานตามประสิทธิผลของ
ภาระงาน ดังที่บลัมและเนลเลอร์ (Blum and Naylor) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานคือ ผลรวมของทัศนคติ
ต่างๆ ที่แสดงออกโดยผู้ปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับงานที่
ปฏิบัติและเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัย
ของพรสุณี หงส์ลอย ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามแผน
ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม พบว่า
ประสิทธิผลของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม ทั้งโดย
ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของมาร์ค เพนทาลีโอ (Mark
Pantaleo) ได้ศึกษา การประเมินรูปแบบของความพึงพอใจ
ของภาวะผู้นำสำหรับบทบาทของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียน
ท้องถิ่น จากการตัดสินใจโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
พบว่า รูปแบบของภาวะผู้นำกับความพอใจของชุมชน ซึ่ง
จะเป็นผลให้เกิดระบบสนับสนุนในแง่บวกและนักเรียนมี
ผลการเรียนที่ดี

และสุดท้ายด้านความสามารถในการปรับตัว มี
ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ
ความสามารถของบุคลากรการศึกษาซึ่งต้องสามารถปรับตัว
ให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้
ยอมรับและปรับเปลี่ยนการทำงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง
นโยบายใหม่ๆ และการปรับเปลี่ยนการบริหารงานจาก
ผู้บริหารการศึกษาที่สลับกันเข้ามาควบคุมการบริหาร
การศึกษาระดับการบริหารส่วนตำบลอาจ ตามที่ทิบสัน
(Gibson) กล่าวว่าหากองค์กรไม่สามารถหรือไม่ปรับตัว
ความอยู่รอดขององค์กรก็จะอยู่ในอันตราย ดังนั้น
ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการปรับตัว
จึงถูกนำมากำหนดเป็นความสามารถของนักการศึกษา
สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะ ทรัพย์สมบูรณ์ ทำการวิจัย
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับประสิทธิ
ผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1
อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและแยกพิจารณาเป็นราย
และงานวิจัยของจิตเทนส์ เบรน อี (Gittens, Brian E.) ได้
ศึกษาเรื่องความเข้าใจในการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ในบทบาทหัวหน้าภาควิชา ด้านวิชาการในมหาวิทยาลัย
ต่างๆ ของรัฐเวอร์จิเนีย โดยมุ่งเน้นการใช้ภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงในเรื่อง วิสัยทัศน์ อิทธิพลการปรับตัว การ
กระตุ้นการปรับตัว การปรับตัวของมนุษย์ และคุณค่าใน
การปรับตัว

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการบริหารการศึกษาระดับการบริหารส่วนตำบล
โดยภาพรวมพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในภาพรวม
ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาระดับการบริหาร
ส่วนตำบล ในภาพรวม โดยด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นการใช้
ปัญญา ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาระดับ
การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้น
การใช้ปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาระดับการบริหาร
ส่วนตำบลทุกด้าน ขณะที่ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน
การมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมีส่งผลต่อประสิทธิผล
การบริหารการศึกษาระดับการบริหารส่วนตำบลด้านความ
พึงพอใจในงานเพียงด้านเดียว ผลการศึกษาในครั้งนี้
ชี้ให้เห็นว่า ในการทำงานนั้น แม้ผู้นำจะเป็นผู้ที่มีความรู้
มีความสามารถ แต่การบริหารจัดการองค์การให้มี
ประสิทธิผลได้นั้นต้องอาศัยผู้ร่วมงานจากทุกๆ ฝ่าย
โดยเฉพาะบุคลากรขององค์การ โดยการสร้างแรงบันดาลใจที่
เน้นให้ผู้ปฏิบัติงานเล็งเห็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นใน
หน่วยงาน และเน้นการสร้างแรงจูงใจภายใน ให้โอกาสใน
การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ดูแลเอาใจใส่เป็นรายบุคคล ชี้ให้เห็นถึง
ความรู้ความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งยังกระตุ้น
การใช้ปัญญาของผู้ตามให้พยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธี
ใหม่ๆ ถือว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ด้านที่กล่าวมา
เป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร
การศึกษาระดับการบริหารส่วนตำบลดังที่เบสและอวอลิโอ
(Bass & Avolio) กล่าวถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า
สามารถเห็นได้จากผู้นำที่มีลักษณะดังนี้ คือ มีการกระตุ้น
ให้เกิดความสนใจในระหว่างผู้ร่วมงานและผู้ตามให้มอง

งานของพวกเขาในแง่มุมใหม่ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจ และวิสัยทัศน์ ของทีมและขององค์กร มีการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจ ของพวกเขาเองไปสู่สิ่งที่จะทำให้อำนาจได้ประโยชน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของอำภา ปิยะมัย ได้ศึกษาภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันตก พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคล ด้านการกระตุ้นปัญญา และภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา และงานวิจัยของกรีน (Green) ได้ศึกษาการรับรู้ของครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลตามธรรมเนียมโรงเรียนในรัฐเท็กซัส พบว่า ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเห็นด้วยร่วมกันว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผลต้องเป็นโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตา สมานพันธ์ ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี: องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดยะลา พบว่า ผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผล การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการนี้ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการแสดงออกหรือปฏิบัติ เพราะจะส่งผลต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารต้องสร้างพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถใช้ภาวะผู้นำและเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมสร้างความตระหนักและแรงจูงใจให้แก่ผู้ร่วมงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

จากการค้นพบของการวิจัย การอภิปรายผล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการกำหนดนโยบายพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงในทุกระดับส่วนในระดับหน่วยงานผู้บริหารควรกระตุ้นให้บุคลากรทางการศึกษามองสภาพปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ ให้ตระหนักรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาต้องพัฒนาให้เกิดแก่ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2. จากการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ด้านความสามารถในการปรับตัวมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้นการกำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้มีจัดการให้เป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ ส่วนผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาในการฝึกอบรมและส่งเสริมการศึกษาต่อเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ สร้างเจตคติที่ดีต่อองค์การให้ยอมรับและปรับเปลี่ยนการทำงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่ๆ ในองค์กร

3. จากการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมีส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเพียงด้านความพึงพอใจในงาน ดังนั้นผู้บริหารควรปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการจัดการศึกษาทำให้บุคลากรทางการศึกษาเกิดความ

เชื่อมั่น ยอมรับ และมองเห็นอนาคตของการจัดการศึกษา
ในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลการบริหารการศึกษาใน
ด้านความสามารถในการปรับตัว ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน และด้านความมุ่งมั่นในชีวิต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่
ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาระดับบริหาร
ส่วนตำบลจังหวัดอื่นๆ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
ระดับอื่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบ และนำผลการวิจัยที่เป็น
ประโยชน์มาใช้ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่
ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาระดับบริหาร
ส่วนตำบล ทั้งเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูล สัมภาษณ์ระดับ
ลึก จัดกลุ่มสนทนา ซึ่งอาจได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง
และน่าเชื่อถือมากที่สุด

3. ควรศึกษาแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ
ผู้บริหารแยกเฉพาะตำแหน่งในการศึกษาวิจัย คือ นายก
องค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
นักวิชาการศึกษา และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกว่าใน
แต่ละตำแหน่งมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันอย่างไร
และส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาระดับใด

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. กฎหมาย ระเบียบ
และหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์สมาธรรม, 2551.

ท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี, การประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐาน.:
ม.ป.ท., 2551.

ปริญญานาคฉัตรีย์. คู่มือแนวทางการปฏิบัติการจัด
การศึกษาของท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสา
รักษาดินแดน, 2543.

Bass, Bernard M. and Avolio, Bruce J. Improving
Organizational Effectiveness Through
Transformational Leadership. Thousand Oaks:
Sage Publications, 1994.

Best, John W. Research in Education. Englewood Cliffs,
New Jersey: Prentice – Hall Inc, 1970.

Hoy, Wayne K. and Miskel, Cecil G. Education
Administration: Theory Research and Practice
4th ed: Singapore: McGraw – Hill, 1991.

Katz, Daniel and Kahn, Robert L., The Social Psychology
of Organizations, 2nd ed.: New York : John
Wiley & Son, 1978.

